

Kuřim (okr. Brno-venkov)**Ulice Knínická.**

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1149214.83:603161.51, 1149225.00:603163.55, 1149216.49:603214.79, 1149209.63:603214.08.

V souvislosti s výstavbou nové průmyslové haly pokračovali v únoru roku 2019 pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., v záchraném archeologickém výzkumu na pozemcích přiléhajících z jižní strany k východnímu konci ulice Knínická (srov. Přichystal 2019). V prostoru budoucí retenční nádrže bylo odkryto dalších 24 zahloubených sídlištních objektů, z nichž dva byly na základě získaného materiálu datovány do kultury s moravskou malovanou keramikou.

Literatura

Přichystal, M. 2019: Kuřim (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 60(1), 177.

Summary

Kuřim (Brno-venkov District), Knínická Street. Moravian Painted Ware culture. Settlement. Rescue excavation.

Michal Přichystal

Kuřim (okr. Brno-venkov)**Ulice Zahradní.**

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1148588.11:602430.09, 1148586.76:602427.09.

V roce 2019 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchraný archeologický výzkum v západním úseku ulice Zahradní v souvislosti s rekonstrukcí kanalizace a vodovodu. Společný liniový výkop pro obě inženýrské sítě porušil mezi domy č. p. 236 a 634 dva zahloubené sídlištní objekty, které byly na základě získaného materiálu datovány do kultury s lineární keramikou. Nepochybně se jedná o severozápadní pokračování soudobého sídlištního areálu, jenž byl již dříve zaznamenán při záchraných akcích po obvodu náměstí 1. května (Čižmář et al. 2000, 174; Doležel, Růžička 1996).

Literatura

Čižmář, M., Geislerová, K., Unger, J. (eds.) 2000: *Výzkumy – Ausgrabungen 1993–1998*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.

Doležel, J., Růžička, V. 1996: Záchraný výzkum na pravěké a středověké sídlištní ploše v centru Kuřimi (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 1992, 88–90.

Summary

Kuřim (Brno-venkov District), Zahradní Street. Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Michal Přichystal

Lechotice (okr. Kroměříž)**„Podlesí“.**

Lengyelská kultura. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace stavby: ZM ČR 1 : 10 000, list 25-31-14, širší okolí bodu určeného koordinátou 415/51 mm od Z/J s. č.

V průběhu záchraného archeologického výzkumu v lokalitě „Podlesí“ v jižní části katastrálního území obce Lechotice, byly v průběhu dozorování stavební činnosti související s přípravou základní technické vybavenosti pro plánované novostavby rodinných domů zjištěny v jihovýchodní části stavbou dotčené plochy archeologické situace, které lze interpretovat jako pozůstatky dvou paralelních žlabovitých příkopů (obr. 3). Příkopy byly zachyceny v celé šíři jižní větve obvodové komunikace a jejich orientace je přibližně ve směru SZ–JV. Kromě málo výrazného keramického materiálu, který však spolehlivě patří k lengyelské kultuře (registrované na katastru obce již dříve – Janovský, Skutil 1938, 29; Fišer 1976, 65), obsahovaly jejich zásypy vcelku výrazný podíl mazanice, jakožto doklad přítomnosti nadzemních konstrukcí v jejich blízkém okolí. Relikty kulových či sloupových jamek však nebyly při skrývce ornice ani při následném dozorování zářezu do terénu zjištěny. Žlabovité objekty doplňuje další objekt zjištěný na profilu východní větve komunikace. Pro vyvozování podloženějších interpretačních závěrů bude nezbytně nutné sledovat další stavební aktivitu na lokalitě spojenou se stavbami jednotlivých rodinných domů.

V listopadu 2019 začala stavba rodinného domu na parc. č. 1071/11, která bezprostředně sousedila od jihu se žlabovitými objekty, zjištěnými při budování zasíťování celého prostoru novostaveb. Do konce roku 2019 byl vyhlouben pouze zářez pro příjezdovou komunikaci, ve kterém byl dále sledován průběh jednoho z objektů, který pokračuje dále na JJZ, zatímco druhý, paralelní, žlab se vytratil. Zemní práce budou dále sledovány i v průběhu roku 2020.

Literatura

Fišer, Z. 1976: *Pravěk Kroměřížska. I. Text. II. Soupis*. Rkp. disertační práce.

Janovský, R., Skutil, J. 1938: *Předhistorické nálezy Rud.*

Janovského z Holešovska. *Časopis Vlasteneckého musejního spolku olomouckého* LI, 9–48.

Obr. 3. Lechotice – „Podlesí“ (okr. Kroměříž). Pohled na dva paralelně probíhající příkopy na profilu stavební jámy. Lengyelská kultura. Foto M. Popelka.

Fig. 3. Lechotice – „Podlesí“ (Kroměříž District). A view of two parallel trenches on the vertical side of the foundation pit. Lengyel culture. Photo by M. Popelka.

Summary

Lechotice (Kroměříž District), “Podlesí”. Two parallel trenches and another recessed feature dated back to the Lengyel culture were recognised during the landscaping for a new complex of private estates. One of the features was then tracked in the area of a new founded private estate (cadastral parcel 1071/11) and it seems that one of the trenches continues further SW.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Lipůvka (okr. Blansko)

„Nad cihelnou“.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1144677.78:599896.10, 1144707.01:599861.97, 1144794.72:599953.91, 1144834.54:599929.57, 1144841.82:599874.80.

V průběhu celého roku 2019 pokračovali pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., v záchraných archeologických výzkumech ve střední části trati „Nad cihelnou“, jež byly vyvolány postupnou výstavbou rodinných domů (srov. Přichystal 2018; 2019). Nově bylo dokumentováno porušení dalších 10 zahluobených sídlištních objektů, které je možné na základě získaného materiálu opět datovat do kultury s lineární keramikou.

Literatura

Přichystal, M. 2018: Lipůvka (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 59(1), 132.

Přichystal, M. 2019: Lipůvka (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 60(1), 177–178.

Summary

Lipůvka (Blansko District), “Nad cihelnou”. Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Michal Přichystal

Loštice (okr. Šumperk)

Pivovarská ulice, č. p. 103, parc. č. 1509–1510.

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Povrchový průzkum.

Uložení nálezů: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

V roce 2018 získalo Vlastivědné muzeum v Olomouci několik zlomků keramiky z mladší doby kamenné, které pocházejí z okolí domu č. p. 103 v Lošticích. Dům stojí v prostoru mezi Hradskou ulicí a řekou Třebůvkou. Kolekci tvoří celkem pět fragmentů nádob kultury s lineární keramikou. Jeden okraj náleží typické bombovitě nádobě. Charakteristickou lineární výzdobu najdeme pouze na jediném zlomku. Z plastické výzdoby evidujeme na dalších střepích jeden pupek a dvě ucha. Všechny tyto nálezy s největší pravděpodobností souvisí s blízkým sídlištěm objeveným během záchraného archeologického výzkumu při stavbě domu s pečovatelskou službou v Lošticích v roce 1980 (Nekvasil, Opravil 1994, 3; Goš 2007, 38; Tomešová 2015).

Literatura

Goš, V. 2007: *Loštice, město středověkých hrnčičů*. Opava: Slezská univerzita v Opavě.

Nekvasil, J., Opravil, E. 1994: Dvě starolužické jámy z Loštic. *Severní Morava* 68, 3–11.

Tomešová, B. 2015: *Neolitické sídliště v Lošticích v kontextu neolitického osídlení povodí horní Moravy* [online]. Rkp. diplomové práce. Univerzita Hradec Králové. Filozofická fakulta. Katedra archeologie. Uloženo: Theses.cz [cit. 2020-04-06]. Dostupné z <https://theses.cz/id/o7mn50/?lang=cs>.

Summary

Loštice (Šumperk District), Pivovarská Street 103, Plot No. 1509–1510. Neolithic, Linear Pottery culture. Settlement. Rescue excavation.

Lukáš Hlubek

Moravský Krumlov (okr. Znojmo)

„Horní Novosady“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou. Sídliště.

Povrchový průzkum.

Na známé polykulturní lokalitě „Horní Novosady“ (Podborský, Vildomec 1972, 191) proběhly přípravné práce na výstavbu nových rodinných domků. Autor příspěvku a několik amatérských spolupracovníků provedli v uvedeném poloze záchrané povrchové průzkumy. Instituce s licenci provádět záchrané výzkumy v uvedeném prostoru byly osloveny. Ze sběrů pochází keramika a kamenná štípaná a broušená kamenná industrie. Kolekce keramiky sestává z polokulovitých výčnělků a zlomků výdutí. Podle keramické hmoty lze v souboru rozpoznat i post-neolitické kultury bez bližšího rozlišení.

Štípaná kamenná industrie obsahuje 21 kusů. Jsou zastoupena dvě jednopodstavová čepelová jádra (křemičitá zvětralinina serpentinitu, rohovec typu Krumlovský les bez rozlišení variety), nástroje (čepelové škrabadlo s kůrou ze silicitu z krakovsko-čensterchovské jury, bazální část čepele s pilkovitou retuší – starší doba bronzová (?), čepelové škrabadlo KL II, dlouhý trapéz s leskem KL I, čepelové a úštěpové škrabadlo z radiolaritu), čepel z radiolaritu, meziální část čepele z čokoládového silicitu s leskem a úštěpy z rohovce typu KL I a KL II. Radiolaritová industrie nese menší stopy patiny, možná souvisí s paleolitickým osídlením (podle jednoho z amatérů se ve vyšších polohách svahu nachází i velké množství paleolitické štípané industrie).

Broušená kamenná industrie je složena ze dvou celých menších lichoběžníkových sekerek – z metabazitu typu Želešice a všesměrného amfibolického dioritu typu Rokle, dále z větší části další ploché sekerky (typ Želešice) a polotovaru ze stejné suroviny.

Literatura

Podborský, V., Vildomec, V. 1972: *Pravěk Znojemska*. Brno: Musejní spolek.

Summary

Moravský Krumlov (Znojmo District), “Horní Novosady”. Neolithic. Moravian Painted Ware culture. Settlement. Surface survey.

Martin Kuča